

1 Our daf began by clarifying the opinion of שמואל by making a distinction between מלאכה שאינה צריכה לגופה and דבר שאין מתכון.

At the end of the previous daf we learned that שמואל permits filling an empty hot pot with cold water in order to warm the water. Although, at the same time the cold water is מצרף - it hardens the pot, which is a מלאכה of מכה בפטיש, completing a כלי - however, since that was not his intention, the result is a דבר שאין מתכון and שמואל follows the opinion of רבי שמעון that it is מותר.

The Gemara here cites another ruling of שמואל, which is a מלאכה שאינה צריכה לגופה - which means - one does the act of a מלאכה which was done in the משכן but for a different purpose. ר' יהודה holds it is מדאורייתא, while ר' שמעון holds it is פטור מדאורייתא.

1

שמואל

מלאכה שאינה צריכה לגופה
דבר שאין מתכון

מכה בפטיש

שמואל

מלאכה שאינה צריכה לגופה

רבי יהודה אסור מדאורייתא

רבי שמעון פטור מדאורייתא

2 אמר שמואל מכבין גחלת של מתכת ברה"ר בשביל שלא יזקו בה רבים - One may extinguish a piece of burning metal in רשות הרבים in order that people not be hurt by it, because the Chachamim allowed the violation of איסורים דרבנן in order to preserve public safety.

but one may not extinguish a burning piece of wood since that would be a מלאכה דאורייתא, which is not permitted for reasons of public safety. (Unless it's פיקוח נפש - life threatening)

Although it is a מלאכה שאינה צריכה לגופה - for he's not putting it out to be left with the charcoal - rather so that people will not get hurt.

The Gemara explains, that regarding מלאכה שאינה צריכה לגופה, Shmuel follows the opinion of R' Yehuda that מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב - it is Biblically forbidden - and regarding דבר שאין מתכון Shmuel follows the opinion of רבי שמעון that דבר שאין מתכון מותר.

2

אמר שמואל

אבל לא גחלת של עץ

מכבין גחלת של מתכת ברה"ר

מלאכה דאורייתא

מלאכה שאינה צריכה לגופה

רבי יהודה חייב

בשביל שלא יזקו בה רבים

דבר שאין מתכון

רבי שמעון מותר

3 As Tosfos points out, the two are not necessarily connected. For in the case of דבר שאין מתכון, it is not his intention to do the מלאכה which results from his action - as in our case of putting water into the hot pot, and where he drags a bench which unintentionally creates a furrow in the ground.

However, in the case of מלאכה שאינה צריכה לגופה he wants to do the מעשה המלאכה - he wants to extinguish the burning piece of wood, but for another purpose.

It would be worthwhile to point out that regarding דבר שאין מתכון the Machlokes is מותר - permitted even - OR - אסור - forbidden. Whereas, regarding מלאכה שאינה צריכה לגופה the Machlokes is פטור - which means אסור אבל פטור - Biblically exempt but Rabbinically forbidden - OR - חייב - Biblically liable.

3

דבר שאין מתכון

מלאכה שאינה צריכה לגופה

מלאכה
לאינה צריכה
לגופה

↓

פטור חייב
אבל אסור

דבר
לאין מתכון

↓

מותר אסור

שמואל

מחלוקת

פחות פחות מד' אמות איסור דרבנן

4 The Gemara then moves on to its primary topic - mixing hot and cold water.
תנו רבנן נותן אדם חמין לתוך הצונן

All opinions agree that תתאה גבר - the bottom always dominates. Therefore, one may only pour hot water into cold water, but pouring cold water into hot water in a כלי ראשון - such as a tub - would be אסור because the lower hot water dominates, and cooks the upper cold water.

4

תתאה גבר

✗

COLD

HOT

✓

HOT

COLD

כלי ראשון

5 The **תנא** of the **ברייתא** holds that **בית הלל** permits pouring cold water into a **CUP** of hot water, since a cup is usually a **שני כלי** which cannot cook, and people do not generally keep extremely hot water in a cup. However, **ר' שמעון בן מנסיא**, holds that **בית הלל** would not allow pouring cold water even into a cup of hot **שני כלי** water, unless he pour in lots of cold water which would only get warm - not hot.

Even though **ר' נחמן** like **ר' שמעון בן מנסיא**, the **Gemara** says **רבא** would pour cold water into a hot **שני כלי**, and also cites a **ברייתא** that supports this **קולא**.

Regarding a **ספל** - a washbasin - in which people usually keep water hotter than a cup, but not as hot as a tub - the **Gemara** concludes that it is Halachically similar to a cup, and one may add cold water to it.

5

ר' שמעון בן מנסיא
בית הלל

תנא קמא
בית הלל

שני כלי

ספל

תנינא איב אביא
דלא קפיד אמנא

6 We proceed with the **משנה** on the bottom of **א** 'עמוד

האלפס והקדרה שהעבירן מרותחים לא יתן לתוכן תבלין - **כלי ראשון** **תנא קמא** does not allow putting spices into a hot **תנא קמא**, even after it's off the fire.
- אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי - **כלי שני** **ר' יהודה** But he may put it in a bowl which is a **שני כלי**.

ר' יהודה, however, disagrees and permits putting spices in a **שני כלי** - so long as it's not still on the fire - since spices are **חומרי הבישול** - they do not cook so easily. The **תנא קמא** seems to pasken like the **תנא קמא** since the upcoming discussion assumes that **תבלין** can get cooked in a **שני כלי** but not in a **שני כלי**.

There is a **מחלוקת** about the status of salt. There are three possibilities:

- 1-It may have the status of spices **ר' יוסף למימור מלח הרי** and can only get cooked in a **שני כלי**, **הוא כתבלין**
- 2-The second possibility is **מלח אינה כתבלין** **דבכלי שני נמי בשלה** - it may be **חומרי הבישול** and can even get cooked in a **שני כלי**, **קלי הבישול**
- 3-The final possibility is that **מלח אינה כתבלין** **דבכלי ראשון נמי לא** - it may be **חומרי הבישול**, like **ר' נחמן** understands, and cannot even get cooked in a **שני כלי** once it's off the fire.

6

האלפס והקדרה שהעבירן מרותחים
לא יתן לתוכן תבלין

אי שני ✓
אי ראשון ✗

ר' יהודה

אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי

Since spices are **חומרי הבישול** ✓

אי ראשון ✓

SALT

אינה כתבלין דבכלי ראשון נמי לא בשלה
אינה כתבלין דבכלי שני נמי בשלה
כתבלין דבכלי ראשון בשלה

7 The משניות of the rest of the Perek now turn their attention to מוקצה relating to איסורים. The משנה says; אין נותנין כלי תחת הנר לקבל בו את השמן - On שבת, one may not put a utensil under a candle to catch dripping oil, since the oil is מוקצה. There is a Machlokes in the Gemara in the reason for this איסור.

אין כלי ניטל אלא לצורך דבר הניטל - because it is holds it is אסור - one may not move a vessel which is not מוקצה to be used for an item that is מוקצה.

Therefore רב חסדא says; אע"פ שאמרו אין נותנין כלי תחת תרנגולת לקבל ביצתה - Although the Chachamim said that we may not place a bowl under a hen to receive the egg - to make sure it does not roll away and break - because of the איסור דרבנן of -אין כלי ניטל אלא לצורך דבר הניטל

8 However, if a chicken laid an egg on שבת - כופה עליה כלי שלא תשבר - you can place a כלי over it to protect the egg from breaking. רבה explains that you can move the כלי to protect the egg which is מוקצה, because the רבנן allowed moving non-מוקצה items for the sake of מוקצה items in the case of הצלה מצויה - common losses - and it is quite common for an unprotected egg to be trampled and crushed. However, it is not common for a hen to lay the egg on an incline. So too, in the case of our Mishnah, he may not bring a bowl to save the dripping oil, since it is no great loss.

רב חסדא challenges אב"י from five different sources that all seem to allow moving a non-מוקצה item for the sake of a מוקצה item, even in cases that seem to be uncommon losses. The גמרא, however, explains each of the five cases to be speaking of a הצלה מצויה - a common loss.

The other opinion as to the reason for the איסור of the Mishnah will be learned on the next daf.

7

מוקצה

אין נותנין כלי תחת הנר לקבל בו את השמן

רבה

אין כלי ניטל אלא לצורך דבר הניטל

רב חסדא

אע"פ שאמרו אין נותנין כלי תחת תרנגולת לקבל ביצתה

8

NON מוקצה מוקצה

כופה עליה כלי שלא תשבר

הצלה מצויה

שבת קודש

Challenges אב"י רב חסדא

from five different sources